

nemocenské pokladně příspěvky, jakožto statek jemu jako zaměstnavateli svěřený.

Vzhledem k vývodům zmateční stížnosti dlužno podotknouti ještě toto: Po stránce hmotněprávní stížnost dále namítá, že obžalovaný zaplatil nemocenské pokladně podle předložených potvrzení v době od 15. června 1924 do 30. dubna 1925 ve lhůtách příspěvky v celkové výši 4100 Kč, dne 25. května 1925 nabídl postup své pohledávky 2000 Kč proti staviteli F-ovi a 26. června 1925 zaplatil dalších 1000 Kč. Tím prý vyrovnal u pokladny svůj dluh ze zadržených příspěvků dělnických, uváží-li prý se, že celková výše dlužných příspěvků za dobu od října 1924 do 30. dubna 1925 činila 8133 Kč 58 h a z toho polovina připadající na dělníky 4066 Kč 79 h, a přihlíží-li se k ustanovení Šu 1416 obč. zák., podle něhož má dlužník právo žádati na věřiteli (není-li jinaké úmluvy), by konané platy započítal v první řadě na srážku dluhu pro dlužníka tíživějšího. Avšak, nehledíc k tomu, že rozsudek nezjišťuje okolností, o něž stížnost opírá provedení hmotněprávního zmatku, stížnost přehlíží, že podle výslovného předpisu Šu 33 zákona z 30. března 1888, čís. 33 ř. zák., (který nebyl změněn pozdějšími zákony čís. 268/19 a čís. 680/20), jest zaměstnavatel povinen zaplatiti plné příspěvky za dělníky u něho zaměstnané a pojištění podléhající, příslušné nemocenské pokladně a to v době stanovami určené, a že § 36 odst. první dává mu pouze právo, by si při pravidelné výplatě mzdy srazil za dobu, za kterou se mzda vyplácí, poměrnou kvotu příspěvků podle zákona přípustnou. Tato kvota činí podle Šu 34 odst. první (ve znění nyní platného zákona čís. 689/20) polovici předepsaných statutárních příspěvků. Z toho plyne, že dlužníkem pokladny jest výhradně zaměstnavatel, jeho je d n o t n ý dluh vůči pokladně nelze rozkládati na dva samostatné závazky a označovati jeden jako tíživý a druhý méně tíživý, jak činí zmateční stížnost, a není přípustno dovolávati se předpisu Šu 1416 obč. zák., pro nějž není zákonného předpokladu, v í c e d l u h ů, nehledě ani k otázce, zda lze vůbec užiti ustanovení soukromoprávního o placení příspěvků veřejnoprávních. Nehledíc k tomu jsou tyto vývody zmateční stížnosti bezpředmětny již proto, že podle obsahu trestního udání okresní nemocenské pokladny, jež bere soud za základ svých zjištění, dluhoval obžalovaný ještě dne 2. května 1925 na dlužných příspěvcích 8.133 Kč 58 h, z čehož polovice připadající na sražené příspěvky dělníků činila 4.066 Kč, a že na tento dluh zaplatil obžalovaný podle tvrzení samé zmateční stížnosti pouze 1000 Kč dne 26. června 1925, kdežto nabídnutý postup pohledávky proti F-ovi nebyl proveden. Z toho je vidno, že tu není ani dalšího předpokladu Šu 1416 obč. zák., totiž skutečné včasné zaplacení pohledávky »tíživější« ve tvrzené výši.

### Čís. 2540.

**Cyklista jedoucí v noci na kole musí mít kolo osvětleno i když svítí měsíc (§ 335 tr. zák.).**

(Rozh. ze dne 13. listopadu 1926, Zm II 330/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Olomouci ze dne 24. února 1926, jímž byl stěžovatel uznán vinným přechodem proti bezpečnosti života podle §u 335 tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmateční stížnost dovolává se důvodů zmatečnosti čís. 4, 5, 9 a) §u 281 tr. ř. Téměř ke všem námitkám zavdala jí podnět skutečnost, zjištěná i rozsudkem, že oné noci, kdy obžalovaný jel po silnici z T. do B. na neosvětleném kole, svítil měsíc, neboli (jak se praví v rozsudkových důvodech), že obžalovaný jel »při měsíčku«. Vzhledem k tomu, že ve zmateční stížnosti, dovolávající se opětně svědecké výpovědi Josefa O-y, je důsledně řeč o jasném svitu měsíčním, sluší předem připomenouti, že zřejmě totéž je míněno i oněmi slovy důvodů rozsudku, jehož zjištění, týkající se skutečnosti rozhodné doby, jsou zbudována hlavně na údajích tohoto svědka. Rozsudek spatřuje trestné zavinění obžalovaného bez ohledu na to, zda tehdy měsíc svítil, či nikoli, již v tom, že jel po silnici na neosvětleném kole, a dospívá k závěru, že tím obžalovaný zavinil i smrt Jana D-a, který, jedá tehdy podle rozsudkového zjištění stejně jako O., proti obžalovanému na kole rovněž neosvětleném, se s ním srazil, spadl zároveň s obžalovaným na zem a utrpěl při tom poranění na hlavě, jemuž podlehl. Rozsudek zjišťuje, že podle předpisů musí kole v noci býti (za jízdy) osvětleno. Zmateční stížnost vychází naproti tomu z názoru, že jede-li se na kole za jasného svitu měsíčního, není ani předepsáno ani zapotřebí, by kolo bylo opatřeno světlem, osvětlení kola jeví se jí naopak v takovém případě zbytečným, poněvadž prý svitem měsíčním je již dosaženo cíle, sledovaného jinak osvětlením kola, aby ve tmě bylo viděti kolo, jedoucí opačným směrem.

Tomuto názoru nelze přisvědčiti. Povinnost, míti kolo v noci osvětlené, bez rozdílu, zda měsíc svítí, či nikoli, ukládá rozsudek jezdcí v rozhodovacích důvodech proto, že je to předepsáno. Dotyčný předpis není arci v rozsudku citován. Zmateční stížnost není však v právu, popírá-li ve svých vývodech opětně správnost onoho zjištění rozsudkového a vytýká-li zejména s hlediska důvodu zmatku čís. 5 §u 281 tr. ř., že pro zjištění to nejsou v rozsudku uvedeny důvody. Předeslati sluší, že podle trestního oznámení, uvedeného v rozhodovacích důvodech mezi prameny skutkových zjištění rozsudkových, je silnice, po níž tři jezdcí na kolech jeli, silnicí státní. Pro takové silnice platí vyhláška mor. místodržitele ze dne 4. března 1892, čís. 29 z. zák. mor., kterou vyhlášen byl řád policie silniční pro říšské silnice na Moravě. Tento řád policie silniční, který původně neobsahoval zvláštních ustanovení pro jízdu na kolech, nýbrž jen povšechně v příčině osvětlování vozů v době noční, v §u 13 předpisuje, že za noci musí každý povoz opatřen býti rozžatou svítilnou, kterou z daleka lze pozorovati, byl v tomto směru doplněn vyhláškou mor. místodržitele ze dne 5. listopadu 1892, čís. 83 z. zák. mor., kterou do oné vyhlášky byl vložen nový § 19 a) o jízdě na velocipedu. Podle čtvrtého odstavce tohoto §u musejí velocipedy za doby noční býti opatřeny lucernou, osvětlenou bílým světlem, již lze zdaleka

pozorovati. Stejně se má věc též, pokud jde o silnice neerární. Neboť i tu byl řád policie silniční pro veřejné neerární silnice na Moravě (zemský zákon ze dne 31. prosince 1874, čís. 5 z. zák. mor. z roku 1875) v témže smyslu doplněn zákonem ze dne 5. června 1892, čís. 53 z. zák. mor., jímž se vydávají předpisy v příčině jízdy na velocipedech.

Ani v tom ani v onom předpisu se nerozeznává, zda svítí měsíc, či nikoli, a není zejména platnost a závaznost onoho zvláštního předpisu o osvětlení jízdních kol vyloučena ohledně noci, v nichž měsíc svítí. Toto stanovisko je přímo nezbytně určeno poměry a zjevy přírodními. Rozhodovalo zřejmě a to právem poznání, že denního světla nenahradí s hlediska požadavků tělesné lidské bezpečnosti za noci ani obvyklé veřejné umělé osvětlení ani svit měsíce. Nehledíc k tomu, že síla a vydatnost jeho světla je v různých jeho obdobích (přibývání, úplněk, ubývání) rozdílnou a že zpravidla svítí měsíc jen po část doby noční, bývá obloha začasté zahalena mraky, které, zakrývajíce měsíc, účinek jeho světla na zemský povrch přechodně při nejmenším značně zeslabují. Pokud jde zejména o jízdu na kolech, dlužno míti zřetel dále k tomu, že jezdec, jehož kolo pohybuje se jinak ve dráze, přístupné svitu měsíčnímu, zpravidla ocitá se s ním přechodně v úsecích, kam světlo měsíce neproniká buď vůbec nebo ne dosti vydatně. Proto jevílo se potřebným upravití ony předpisy v ten rozum, že osvětlení dotyčných předmětů bylo pro dobu noční nařízeno všeobecně, a že zejména není v nich činěn rozdíl, pokud jde o okolnost, zda té které noci měsíc svítí, či nikoli. Lze pak důvodně za to míti, že rozsudek, byť se v jeho rozhodovacích důvodech povinnost, míti kolo za jízdy osvětlené, ukládá jezdcí formálně jen proto, že je to předepsáno, shledává splnění této povinnosti v zájmu tělesné bezpečnosti lidí zároveň též a to, jak již z předchozích úvah je zjevno, právem i věcně potřebným, vycházejí zřejmě ze správného hlediska, že mnohem účinněji než světlo měsíční k uvarování se srážek přispěje a takto nebezpečí, které je s jízdami na kolech při jich neslyšnosti nočního času vždy spojeno, bude aspoň zmenšeno tím, když jasný a pohybující se světelný bod, vycházející ze svítilny, upevněné na kole, upozorní již na větší vzdálenost jiné zavčas, že se blíží jezdec na kole. S tohoto hlediska soud právem shledal nerozhodným a zamítl proto návrh obžalovaného na výslech znalců o tom, zda jest nutno míti kolo za jasného svitu měsíčního osvětlené.

### Čís. 2541.

**Soulož s nedospělou jest trestna jako zločin násilného smilstva podle Šu 127 tr. zák., třebaš děvče bylo předčasně vyvinuto jak duševně tak i tělesně tak, že bylo schopno soulože v plném fyziologickém rozsahu a mohlo si uvědomiti následky soulože.**

(Rozh. ze dne 15. listopadu 1926, Zm I 338/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského jako porotního soudu v Chebu ze dne 27. dubna 1926, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem násilného smilstva podle Šu 127 tr. zák.